

O, ce lume minunată!

VIOREL DIANU

Viorel DIANU

O, CE LUME MINUNATĂ!

ROMAN

Editura Virtual

2013

ISBN (e): 978-606-684-318-8

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului sub orice formă este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Cuprins

I	4
II	11
III	19
IV	26
V	32
VI	38
VII.....	44
VIII.....	50
IX	57
X	64
XI	70
XII.....	77
XIII.....	86
XIV	94
XV.....	102
XVI	110
XVII.....	120
XVIII.....	132
XIX	142
XX.....	153
XXI	162

I

Clopotele irupseră solemn și puternic, de foșniră dealurile împrejur înviorate. Nu mai vorbim de fiorul pe care îl stârniră în inimile oamenilor din curtea bisericii, care își îndreptară ca la un semn privirile spre turnul clopotniței și rămaseră clipe îndelungi cu ochii ațintiți într-acolo, minunându-se de dangătele copleșitoare, între care se distingeau sunetele vibrante ale celui mai vechi clopot din țară. Slujba ajunsese la Sfintele Taine și glasurile călugărilor porniră să cânte *Pe Tine Te lăudăm*. Din mulțimea adunată în incinta mănăstirii, ici-colo câte o femeie stătea îngenuncheată. Teodosia, care suferea de artroză, nu putea să îngenuncheze nici în biserică, pe covor, dar mite aici pe pământul rece și gol. Însă Cazimir, care era cu ea, se afla prosternat, ca și cele câteva femei din gloată, încă de la *Crez*. Își scosese batista din buzunar, o despăturise meticulos, mândru că o avea curată, și o așternuse jos, mai mult ca să nu-și întineze pantalonii decât ca să-i fie mai moale. Cu genunchii înfipti în mijlocul batistei și cu pumnii sprijiniți în colțurile din față, își aranjase o poziție convenabilă ca să reziste până după *Tatăl nostru*. Erau trei-patru reprize de îngenunchere de-a lungul unei liturghii (aici, Cazimir se hotărâse numai la una – ultima) și se bucura pentru ele, căci spre deosebire de Teodosia, căreia îi anchilozau oasele stând continuu în picioare, el se mai odihnea. Întotdeauna ea îi releva prețiosul amănunt. În schimb, și el observase în ultima vreme că abia-abia se mai ridica, semnal îngrijorător că, în curând, va fi silit să renunțe însuși la acest ritual. În plus, cu ochii pironiți în pământ, întrerupea filmul și pierdea secvențe esențiale din timpul slujbelor, pretutindeni pe unde colinda, unice fiind mai cu seamă cele de la Patriarhie, unde fastul era impresionant, cu Preafericitul și soborul de preoți și diaconi strălucind în odăjdiile împodobite cu fireturi. Dar iată că și aici, la Cotmeana, slujba se întâmpla să fie deosebită, fiindcă era oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului.

Era o zi însemnată ziua de astăzi, Duminica întâi după Rusalii, a Tuturor Sfinților, de Lăsatul Secului pentru Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel. Și cum estimp duminica asta căzuse în vară, pe 10 iunie, ca să scape de căldurile din București, ce se gândiseră Teodosia și Cazimir, unde să iasă ei mai la răcoare?, haidem la Cotmeana, că acolo n-am fost niciodată. La Cotmeana?... Da! Ideea îi

sclipise în minte propriu-zis Teodosiei, ea având de obicei inițiativa unor asemenea pelerinaje, la care, după scurte reflecții, și Cazimir marșa încântat. Cum și de data asta. Înainte de a se muta în București, pentru ei, ca vâlceni, Cotmeana ar fi fost mult mai apropiată, la treizeci de kilometri de Râmnic, însă, spre rușinea lor, nu catadicsiseră s-o vadă până atunci, de ce oare?, încât fericirea că se achitau într-un târziu de o datorie nepermis amânată era reală.

Ajunseseră bine, fără evenimente, ratând totuși debutul slujbei, iar aici se pomeniseră cu potop de lume că ticsea bătătura mănăstirii. Tocmai se citea *Apostolul* și urma *Evanghelia*, moment care îi impunea lui Cazimir prima îngenunchere, dar fiindcă fusese luat prea din scurt renunțase. Oricum, nu le era admis deocamdată să întreprindă nimic, deci rămăseseră în preajma porților. În timpul predicii Înaltpreasfințitului își luaseră însă îngăduința să-și caute de rost. Întâi, să dibuiască locul unde se primeau acatistele, căci întocmiseră și ei unul acasă. Îl găsiseră pe călugărul care se învrednicea cu asta la o masă de sub prelata întinsă deasupra laturii din dreapta a curții ca să țină umbră, dar și, mai vârtos, să protejeze de ploaie, în această regiune muntoasă. Se ocupase Teodosia de chestiunea acatistului, plătind rugăciunile pe șase luni, mai precis până la sfârșitul anului. Apoi, Cazimir depusese el râvnă să se strecoare printre oameni până nimeriseră un spațiu mai degajat, cam pe lângă masa cu ofrande, și se stabiliseră acolo.

Da, era frumos. Lui Cazimir, îndeosebi, îi plăceau nespus întrunirile ample. În București nu scăpa nici un eveniment când în piețe se îngămădeau mulțimi: la diverse mitinguri, la spectacolele grandioase, la 1 Decembrie, când se aprindeau, festiv, luminile pe bulevarde... Spre deosebire de el, Teodosia nu prea agreea aglomerațiile, care o panicau ori de câte ori se învolburau și o prindeau în toiul frământului. Astfel de tulburări se iscau uneori și la sărbătorile religioase: de Bobotează, când se dădea agheasmă, la târnosirea vreunei biserici, la trecerea prin fața moaștelor unui sfânt mare... Ceea ce nu va fi cazul aici. Era frumos. Dealurile din jur respirau măreție și o strelice din măreția aceea se insinua și în sufletele lor. Se felicitau că avuseseră inspirația și voința să vină la Cotmeana într-o zi atât de sfântă. În semn de venerație a toate, îngenunchease Cazimir.

Când se termină *Tatăl nostru*, îl săgetă însă grija cum să facă să nu-i bage de seamă Teodosia greutatea cu care se ridică de la pământ; aproape că înțepenise. Trebuia să execute abil exercițiul pe care îl deprinsese în ultimul timp. Își duse piciorul drept în față și îl propti zdravăn în talpă, punându-și totodată mâinile pe genunchi, înfipse temeinic și vârful piciorului stâng în lut, să-l simtă de nădejde, trase aer în piept adânc, hai!, cumulând forțele tuturor punctelor de sprijin se opinti în sus. Așa! Mai putea, mai putea. La șaptezeci de ani încă le arăta meserie altor bărbați.

După Rugăciunea Împărătească, istoviți, ei părăseau îndeobște slujba. Nu era desigur situația de astăzi. Ascultară deci pricesnele, asistară apoi la împărtășirea mai multor credincioși, după care starețul își croi cale și veni să binecuvinteze bucatele de pe masa cu ofrande. La sfârșit, Cazimir se

trezi cu o femeie că îi întinde un colac.

- Pentru sufletul robului lui Dumnezeu, Grigore.

- Bogdaproste!

Era un colac rumen și fraged, împletit, al cărui miros te îmbăta. Îl mîncă din ochi. Abia se abținu să nu muște din el cu gura toată. O scoase pe Teodosia din gloată, cu gând să-și satisfacă totuși pofta, dar cu mai puțini martori, și o conduse spre mănăstire. Se opriră în dreptul pridvorului. Între stâlpii lui, sub o arcadă, el ochi un vas de lemn, ca o vadră, neîndoios cu agheasmă. Bine că nu se înfruptase mai înainte din colac.

- Să urcăm să bem și noi, Teodosia.

Suiră treptele roase de vreme și găsiră lângă vas o ceșcuță smălțuită. El o umplu pe jumătate cu apă sfințită și sorbiră pe rând câte trei înghițituri fiecare. Ușa de la biserică era deschisă. Trecând pragul înalt, pătrunseră în pronaos. Lăcașul era strâmt și întunecos, încât abia se întrezăreau frescele cu siluetele sfinților de pe ziduri, înșirați ca niște oșteni, precum fusese și ctitorul – Mircea cel Bătrân. Cotmeana era cea mai veche mănăstire din Țara Românească, sora mai mare a Mănăstirii Cozia, pe care voievodul a îndrăgit-o ulterior mai tare. Înaintară cu pași moi spre iconostas, se închinară și sărutară dintru întâi Icoana Mântuitorului, apoi și pe cea vestită ca făcătoare de minuni a Preacuratei, după care se retraseră și se așezară pe niște scaune. Ce ușurare! Oboseala din trup, acumulată cu călătoria și în orele de slujbă, se scurse în pământ ca o apă. Și răcoarea dinăuntru le era binefăcătoare. Nu le mai venea să plece, și de ce s-ar fi grăbit?, se reculeseră și luară aminte mai în amănunt la pictura de pe pereți, originară, estompată de vreme și pe alocuri știrbită, dreasă cu ipsos. Se simțiră de parcă ar fi coborât șase secole în timp, sentiment pios și deopotrivă înălțător.

- Știi câți ani avea Mircea când a zidit acest sfânt cuib? întrebă el șoptit.

- Câți?

- Treizeci și trei...

- Dar în timpul bătăliei de la Rovine?

- Treizeci și nouă.

- Oh, „bătrânul” Mircea! La ce vârstă a murit?

- La șaizeci și trei.

- Ce mai *bătrâni* a avut istoria noastră!

Când ieșiră, o apucară pe lângă zidul dinspre miazăzi, acoperit cu cărămidă aparentă și decorat cu șiruri lungi de firide care porneau de la nivelul solului și se terminau cu arcaturi tocmai sub cornișă, unde erau încoronate cu discuri de ceramică policromă. Se opriră pe la mijloc și Cazimir frânse în fine pâinica în două, oferindu-i jumătatea soției. Înfulecară amândoi cu jind, ca niște copii, și se priviră amuzați. Dădură gata în pripă pomana.

- N-am mai mâncat niciodată ceva atât de gustos, mărturisi Teodosia.

- Și de-ar fi fost numai bunătatea asta, deși n-a fost doar atât, și tot merita să batem drumul până aici.

- De unde o fi fost femeia?

- Din Cuca.

- De unde știi?

- După mirosul și gustul colacului. Cuca nu e departe de aici, dar nici de satul meu, care se lasă în partea cealaltă, între Drăgășani și Râmnic. Gustând colacul, mi s-a retrezeit brusc în cerul gurii dulceața din copilărie, când mă mai înfruptam cu astfel de bucate. Am recunoscut și mâna, de a frământa aluatul, a bunicii.

- Totuși, chiar Cuca...

- Din Cuca era bunica mea. A venit în Delureni după bunicul... Se mândrea uneori cu originea ei.

Se mai plimbară. Trecând pe lângă biserica nouă, arătând sfințită de curând și în care se transferaseră firește liturgiile din vechea mănăstire, descoperiră la un moment dat niște morminte înaintea cărora zăboviră mai mult, părând a-i dezvălui lui Cazimir o taină.

- Ce-i?

- Sunt morminte din secolele dintâi ale mănăstirii. Monahii erau înmormântați în ele cu o cărămidă drept căpătâi, pentru a-și purta în veci smerenia.

Teodosia fu impresionată și prelungi reculegerea.

Reveniră în curtea mănăstirii, care aproape se golise. Călugărul de la masa cu acatiste nu-și părăsise postul. Îl întrebară dacă mai rămăsese anafură, și el, scrutând-o pe Teodosia și recunoscând-o că era cea cu acatistul substanțial, le răspunse cu bunăvoință.

- Da, vă aduc...

Se întoarse cu o punguță pe care i-o întinse tot soției.

- Dar lumânări nu cumpărați, să le aprind în timpul slujbelor când vă citesc pomelnicul și mă rog pentru dumneavoastră?

- Ba cumpărăm, consimți Teodosia.

Scoțând portmoneul din poșetă, căută în el și alese o bancnotă echivalentă cu cea plătită pentru acatist. Se rotunji astfel îndestulător suma totală. Călugărul extrase foaia lor din teancul de pe masă, însemnă ceva pe ea și mulțumi.

- E bine... Domnul să vă ajute!

- Sărutăm dreapta.

O porniră spre poartă, agale, tânjind să mai stea, fiindcă se terminase parcă prea repede

popasul la mănăstire. Atunci zăriră teiul care se înălța maiestuos în preajma turnului ridicat deasupra zidului incintei. Trunchiul lui era înconjurat la bază de o masă și o canapea circulare. Avură amândoi același gând: să meargă și să dejuneze acolo. Pregustarea de mai devreme nu le ostoise totuși foamea.

Cazimir nu o mai luă cu sine pe Teodosia ca să care merindele de la mașină – erau și grele! –, în schimb, când sosi el, așternu ea masa. Fu un prânz auster, potrivit cu locul și împrejurarea: de fiecare câte un sandviș cu brânză și altul cu șuncă, un măr, un păhăruț cu apă plată și, la urmă, cafeaua, din termos. Prea de ajuns. Iar dacă nu, se îndestulaseră cu prisosință din mirosul îmbătător al teiului de deasupra, năpădit de floare. Își înălțară ochii cu gratitudine spre coroana fastuoasă.

- O fi având două sute de ani?

- Cu siguranță. E bătrân, drăguțul, și glorios. Și răsfățat el, în ocolul ăsta de soare din coasta Dealului Negru.

Nu s-ar fi mai dezlipit de acolo, dar e un sfârșit în toate. Teodosia strânse cojile de măr în hârtiile sandvișurilor pe care le vârî dimpreună cu ștergarul în sacoșă.

- Am lăsat sec. E hotărât să păstrăm postul, Cazimire, nu?

- Hotărât.

- Iar de împărtășit, la Sfinții Apostoli Petru și Pavel, revenim aici...

- Lasă, ce e frumos, e frumos o dată... Ne vom împărtăși la Mănăstirea Antim, cum obișnuim noi.

Se ridicară să plece și mai aruncară o otheadă mănăstirii.

- Cu bine, mândro, să te mai ții încă pe cât te-ai ținut și și mai mult!

- Și tu, teiule, rămâi ferice și ferice să-ți fie!

Atâta fusese, credeau ei, dar se înșelau. Ieșiră la mașină, care îi aștepta în parcare, stingheră. Pe câtă frământare răscolise Cotmeana în dimineața aia, pe atât se lăsase peste ea o pace atotstăpânitoare. Și negustorii de ocazie își desfăcuseră tarabele, își încărcaseră marfa nevândută în papornițe și se topiseră. Rămâneau doar cei nouă viețuitori, câți constituiau obștea monahală a mănăstirii, să-și poarte de grija singurătății. Când Cazimir aprinse motorul, mașina tresăltă și ea voioasă că o lua din loc.

- Hai, Regino, hai, scumpo, că e de mers.

Își iubea Dacia cu ardoare și cum ar fi fost altfel, când îl slujise credincioasă treizeci de ani. Cutreierase la cârma ei toate drumurile țării, în cruciș și-n curmeziș, bătuse toate coclaurile, străjuit vajnic de-a dreapta de Teodosia și vegheat de pe bancheta din spate de Avram și Costea. *Hai, băieții, hai, băieții./ Cu mașina la plimbare./ Cântă, mami, cântă, mami,/ Bucuria noastră-i mare.* Era imnul familiei, la care fremătau tuspătru desfățați... Prin străinătăți nu se încumetaseră: în primii zece ani datorită dificultăților proprii atunci, în următorii douăzeci datorită dificultăților specifice

acum. Dar tot rulaseră o sută cincizeci de mii de kilometri. Mulți, puțini... Necazuri considerabile nu înduraseră, nici măcar amenzi; cele două-trei, insignifiante, nu se puneau la socoteală. Docilă și devotată, Regina îi dusesse pe băieți întruna la căminele lor studențești din Grozăvești și Panduri, sau îi adusesse de acolo, apoi, când într-un sfârșit se stabiliseră cu toții în București, își primenise și dumneai numerele de înmatriculare. Avea treizeci de ani și mergea încă, mergea chiar foarte bine. Doar că, vezi, bătrânețea îi era privită tot mai ades cu ochi ponciși, iar mai în urmă – cu suspiciune refractară. Se prefigura despărțirea inevitabilă. Se apropia... La toamnă vor curge niște lacrimi.

- Crezi că e ultima plimbare cu mașinuța noastră, bărbate?

- Mai de anvergură, așa îmi pare.

Ieșiră de pe drumul secundar care se abătea spre mănăstire și se înscrieră pe cel național. Până la Pitești aveau treizeci și doi de kilometri, mai delicați, însă odată răzbatând la autostradă va fi boierie. Dacă nu ar fi prânzit la Cotmeana, își puseseră în plan să poposească undeva, la întoarcere, să mănânce – ochiseră în Bascov un loc plăcut: o rariște cu plopi –, ori așa, vor merge întins. Drumul pe Dealul Negru nu ar fi reprezentat în sine o problemă, Cazimir îl cunoștea ca în palmă, de atâtea ori îl străbătuse, dar serpentinele în ac de păr, curbele abrupte și nenumărate, coloanele lungi din spatele camioanelor îngreunau fluxul. Și mai trebuia să fii atent la nebuni. Dacă pe aici au hălăduit cândva cumanii, acum își făceau mendrele demenții. Uite unul care fluieră pe lângă el pe linia continuă... În Valea Ursului prinse din urmă un tir pe care, taman în curbă, nu-l putea depăși bineînțeles. Se vârî „la cutie”. Tatonă să se îndrepte șoseaua și să-și ia avânt, se ivise ocazia, însă apropiindu-se din urmă un Volkswagen, care nu apucase să-și reducă viteza, nu-i dădu răgaz și zbură acesta în forță pe alături. Rămase deci să pândească o altă oportunitate. Îi apără dinapoi un 4x4 care îl semnaliză stringent cu farurile: să se dea la o parte, la o parte! Unde, în pădure?... Range Rover-ul pătimise probabil mult pe serpentinele de la Morărești, își pierduse răbdarea și acum nu mai tolera pe nimeni să-i stea în cale. Claxona cu nervozitate. Ce ai, frate?... Din față curgea șuvoi de mașini. Furios, bolidul intră în el și îl proiectă înainte, mai-mai să-l împingă sub tir.

- Ce face ăsta?

- Ne-a îndoit bara și ne-a înfundat portbagajul...

Vedea prin lunetă capota bălăngăindu-se.

- Lasă-l să se ducă!

Dar nu-l lăsa?... Trase cât putu dreapta, să nu-l încalece ăla. Rover-ul îi veni în drept, dar împiedicându-l să depășească cineva din față, cârmi lateral și îl izbi zdravăn în portiere, aproape să-l dea cu tâmpla de geam.

- Cazimire, Cazimire!...

- Ne-a turtit și ușile.

Range-ul preluase deja locul din spatele tirului. Cazimir îl somă imperios: l-a burdușit, să nu fugă, să-i plătească daunele. Furios, agresorul îl amenința tot el cu pumnul.

- E Fenomenalu...

- Care Fenomenalu?

- Din *Supershow*-ul care se transmite sâmbăta la televizor. Dacă tu nu te uiți...

- Mă uit, iată ce mai show... Notează-i numărul!

Îi zărea însuși plăcuța de înmatriculare, B-30-BBH, dar, surescitat, nu realiza și nici nu avea memoria numerelor. Cât bâjbâi Teodosia prin poșetă după hârtie și pix și după ochelarii de scris-citit, Rover-ul țâșni prin stânga tirului și... Se auzi ceva ori li se păru? Ba, parcă o bubuitură urâtă. De văzut nu văzuseră nimic, ecranajii de mastodont.

II

Liceul Alexandru Lahovari își sărbătorea 125 de ani de existență, eveniment important nu numai pentru lăcaș, ci pentru întregul Râmnic. Și ar fi meritat el, evenimentul, să fie grandios, mai ales că centenarul trecuse nementionat, dacă austeritatea în care se zbătea de câțiva ani buni țara nu ar fi stat, haină, cu colții rânjiți. Dar așa... Când aflaseră de planurile liceului, municipalitatea și Inspectoratul Școlar își declinaseră orice sprijin; dacă acesta pofteste sărbătoare, să se descurce pe speze proprii... La centenar, simțind mișcarea, cerberii de atunci se încruntaseră și se stropșiseră: Stop! Grangurii de acum, ridicați după recente alegeri, insolenți și aroganți, pretextând fariseic recesiunea, întorseseră spatele: Treaba voastră! Totuși, era o nuanță. În fapt, indiferența manifestă a autorităților râmnicene, ca să nu-i zicem scârbă, de a-și pune umărul la aniversarea prestigiosului liceu nu își avea pricina în criza economică, haida-de!, ci alta era hiba: la conducerea colegiului nu se afla unul de-al lor, ci din tabăra adversă. Care le stătea în gât și pe care nu-l putuseră schimba în pripă, chiar la sfârșit de an școlar, amânând mazierea pentru la toamnă. Motivele erau străvezii la nivelul școlii, mai mult sau mai puțin sonore la nivelul urbei și total necunoscute, vezi bine, dincolo de barierele ei. Iar directorul nostru, privind mai departe de gard, se înhămasse cu abnegație și devotament la căruță. Ori cu aportul, ori fără aportul superiorilor săi, oricum aparent, socotise că era de datoria lui și a profesorilor colegi să cinstească aniversarea, fie și cu mai puțin fast.

Luni de zile dăduse Dudu Tomescu telefoane peste telefoane – destui fii și fiice de înnavuțiți învățau la Alexandru Lahovari –, urdinase pe la ușile tuturor, le bătuse temenele, se milogise, nu se lăsase înfrânt. Într-un loc reușea, într-altul eșua; mergea mai departe. Îmbogățiții ăștia sunt de trei categorii: unii te refuză net, unii dau ceva, cu chiu, cu vai, și alții promet solemn: da, domnule, se face chestia sută la sută!, și nu se țin de cuvânt. Aceștia din urmă sunt cei mai blamabili, pentru că te încurcă. Duci proiectul până la sfârșit, iar acolo ești lăsat baltă și nu te mai poți redresa. Așa pățise directorul cu monografia liceului. Octavian Marinoiu o scrisese, muncind la ea o jumătate de an, Tipografia Măiastra o scosese de sub teascuri, dar patronul nu voia să le-o predea: Firma INA SRL refuza plata. Du-te, Tomescule, ploconește-te din nou la Relu Voican, insistă..., degeaba. S-a regândit afacerea. „Cum, domnu Voican?” „Nu dau, scurt!” Peste două zile era evenimentul, soseau oaspeții

din țară și străinătate. În mapele lor – mapele reușise Tomescu să le confecționeze – trebuiau să se găsească monografia cu invitația deasupra – și cu invitațiile avusesse neplăceri, că le primise abia în ajun și nu-i mai rămăsese timp să le expedieze –, alături de programul festivităților, de medalia jubiliară, de ultimul număr al revistei *Confluente*... Monografia era deci piesa de rezistență: mulți invitați figurau în ea cu medalioane, citate din operă, confesiuni... Toți voiau să se vadă. Fuseseră contactați în prealabil, trimiseseră materialele, onorând lucrarea, iar lucrarea... Sacrificase Marinoiu banii de concediu – ca autor avea și el mândria lui – și achitaseră tipografiei costul a cincizeci de exemplare ca să compară cu obrazul curat măcar în fața invitaților și a participanților de soi. Ceilalți, mulți dintre ei îndreptățiti de asemenea la râvnitul dar, or să primească, or să primească... Iar cât îl privește pe Octavian Marinoiu, directorul îi promisese că își va recupera banii, când?, Dumnezeu știe.

În principiu, solemnitatea era programată să se deschidă la ora 9.30, dar forfota începuse mai de dimineață. Oaspeții trebuiau întâmpinați și nu știai când vin și cum vin: cu mașinile proprii, cu trenul, cu autobuzul... În vremuri mai faste, invitații speciali, exceptându-i pe strănieri firește, ar fi fost aduși de acasă cu mașinile organizatorilor, iar celorlalți li s-ar fi decontat biletele sau benzina, dar în vremurile leșinate de acum nu te puteai ridica la asemenea lux, fiecare fiind nevoit să se deplaseze pe contul lui și cum îi era mai lesne.

În biroul său, Dudu Tomescu tocmai întreținea o astfel de discuție cu oaspeții cei mai matinali.

- Ați călătorit bine, domnule academician?

- Bine. S-au introdus autobuze confortabile pe linia asta, cum nu erau odată, când făceai cu trenul șapte-opt ore de la Râmnic la București, dus, și încă șapte-opt întors.

- Într-adevăr, și-au extins linii în toată țara privații... Dar dumneavoastră, domnule ministru?

- Am venit împreună cu domnul academician.

Domnul ministru, fost, că actual fiind nu i-ar fi făcut hatârul unui director de liceu din alt partid să stea de vorbă cu el, ar fi putut, cel puțin dumnealui, să vină cu limuzina proprie, ori se zgârcise la benzină?

- Cu autobuzul e mult mai comod, conduce altul, spulberă el supoziția.

Oh, da, ca ministru, în realitate doar secretar de stat, se obișnuise desigur să-l ducă șoferul personal.

- Domnul profesor, de la Cluj?...

- Cu trenul, mai anevoie.

- Dumneavoastră, domnu Apostu, de la Toronto la București cu avionul, iar înapoi...

- M-a adus un prieten care are un Opel, de aseară. M-am cazat la Alutus.

- Noi avem niște camere rezervate la Alutus, din sponsorizări, bine că ne-ați spus.

- Nu e cazul, nu e cazul...

Chiar atunci se deschise ușa cabinetului și profesoara de serviciu introduse radioasă un personaj arhicunoscut. Directorul se ridică excedat de la birou, îl ocoli, crâcnind înfundat când, cu zorul, se lovi de colțul lui, și se apropie să se îmbrățișeze cu supranumitul Fenomenalu.

- O, domnu Bebe, domnu Bebe, vă așteptam... Luați loc! Îi arată fotoliul liber.

- Ba mai rămân în picioare, să mă dezmoțesc, că am stat destul două ceasuri în cur, hă-hă-hă!, în Rover-ul meu.

Dudu Tomescu avu prezență de spirit să arunce batista peste țambal.

- Ah, da! Un 4x4 metalizat, albastru de Prusia, vi-l știm... Faceți cunoștință: domnul academician Postelnicu, domnul profesor universitar Marcu, domnul ministru Patrichi, domnul doctor Apostu, din Canada...

Fenomenalu îi cercetă de sus pe cei patru: doi bătrâni stafidiți și doi domni spilcuiți.

- Cu ce fețe am onoarea, hă-hă-hă! Eu sunt Bebe Hăhăianu. Mă recomand în special domnului doctor, fiindcă până în Canada nu știu dacă mi s-a dus buhul, ceilalți mă cunoașteți ca pe un cal breaz.

Se crease spontan o incompatibilitate jenantă pe care Dudu Tomescu o simți și își muncea mintea cum s-o armonizeze. Ca să le ofere oaspeților săi mapele de pe acum era păcat, momentul fiind prevăzut să se înscrie în cadrul festivității solemne din curte.

- Poate doriți o cafea, domnu Bebe?

- Nu, mulțumesc. Eu, de la cafea, mă cufuresc. Hă-hă-hă!

Salvator, profesoara reapăru la ușă cu o fătucă, minijupistă, care distona cu ambianța, stârnindu-i mirarea directorului.

- Dumneavoastră?...

- De la Radio Craiova, exhibă ea un reportofon, vreau să realizez un material cu Liceul Alexandru Lahovari la această aniversare.

- A, sunteți binevenită, își consultă Dudu Tomescu ceasul. Până la nouă și jumătate, când începem activitatea, aveți vreme să luați primele interviuri. Sunt aici cei mai distinși invitați, absolvenți eminenți ai liceului nostru. Vă las în compania dumnealor zece minute și eu mă retrag, să mai supraveghez pregătirile.

- Ies și eu, ies și eu, se precipită Bebe Hăhăianu, că eu nu mă includ nici printre „distinși”, nici printre „eminenți”, hă-hă-hă!, și nu mă face pe mine cunoscut un interviu la Radio Craiova.

Pe hol, la capătul îndepărtat, în dreptul ușilor înalte de la bibliotecă, directorul o zări pe profesoara Stroe că îi aduce alți oaspeți: pe scriitorul Titus Ungureanu și pe marele critic și istoric literar Eugen Negoescu. Se apropie de ei cu zâmbetul larg și le strânse mâinile cu efuziune, exprimându-le recunoștința pentru bunăvoința de a cinsti evenimentul. Oaspeții se salutară și cu Bebe Hăhăianu.

- Eu mă duceam prin curte să mai văd mișcarea, dar pe dumneavoastră vă conduce doamna

profesoară în cabinetul meu, unde o să găsiți obraze subțiri, le surâse Dudu Tomescu.

- Pentru că obrazul gros a spălat putina, hă-hă-hă!

Nou veniții râseră condescendent; directorul se familiarizase deja cu autoironiile showmanului.

- O reporteriță de la Radio Craiova, adăugă el, realizează un documentar despre liceu, vă rog și pe dumneavoastră să spuneți un cuvânt.

- Nici o grijă, dragul nostru, îl liniști Negoescu, știm noi a lăuda, suntem profesioniști ai cuvântului.

O luară unii încolo, alții încoace. Din capul scărilor ce coborau în curtea interioară, Dudu Tomescu scrută cu o privire amplă mulțimea care înțesa locul. I se umplu pieptul de mândrie. Niciodată nu mai văzuse aici atâta popor. În afara elevilor și profesorilor liceului, se strânsese acolo și altă lume, semn că se auzise în tot orașul de aniversare. Și ei fură ochiți din curte, pentru că un stol de fete și vreo doi-trei băieți se buluciră să-l înconjoare pe Fenomenalu. Directorul îl abandonă bucuros pe mâna fanilor care porniră pe dată să hohotească la glumele lui și se topi în mulțime. Îi întâlni, nu chiar din întâmplare, pe ziaristii Dinu Pânzaru de la *Curierul de Vâlcea* și Florin Corbea de la *Realitatea*, iar de la postul local de televiziune, *Etalon*, pe domnișoara Rodica Ursu. Foarte bine că veniseră, foarte bine: să scrie, să transmită... Mai departe nu-i fu deloc greu să remarce un grup de somități strânse în jurul directorului de Bancă, Groza: sculptorul Lucian Berzea, rectorul Universității din Sibiu, președintele Societății Anton Pann, pictorița Silvia Dumbravă... Profesoara Stroe, operând probabil o selecție personală, fie că nu îi invitase și pe aceștia în cabinet, ca și pe alții, fie că ei, neîmbiați de invitație, optaseră să rămână în curte. Dudu Tomescu se îndreptă într-acolo să-și depună omagiile și gratitudinea. Entuziasmul întâlnirii fu reciproc, iar directorul ar fi adăstat mai mult în anturajul select dacă n-ar fi observat că, dinspre poarta care dădea în B-dul Traian, cobora, binecuvântând mulțimea, ÎPS Părinte Gherasim, talonat de doi preoți.

- A sosit Înaltpreasfințitul, anunță el însuflețit, să ne pregătim.

Arhiepiscop al Râmnicului, Părintele Gherasim era în fapt, la venerabila vârstă de nouăzeci și opt de ani, ca un patriarh pentru vâlceni. Dudu Tomescu se grăbi să-l întâmpine și îi sărută dreapta. Poate că și datorită respectabilei vârste, Părintele nu reținuse exact ora de începere a programului și se înființase cu un sfert de oră mai devreme. Nu era deloc rău dacă se devansa manifestarea cu cincisprezece minute, gândi directorul, dimpotrivă. Mai ales că sosiseră și Groza, de la Bancă, și sculptorul Berzea. Trimise degrabă pe cineva să le dea de veste oaspeților din cabinet și, dacă dâșii mai zăboveau cu reporterița, în orice caz ministrul să fie adus urgent. Dădea bine să aibă în preajmă un oficial superior, căci, deși nu mai era ministru, Romeo Patrichi făcea parte totuși din Parlament.

Îl conduse pe arhiepiscop spre masa din fața statuii ridicate în unghiul nord-vestic al liceului.

În curte încetase rumoarea, exceptând bineînțeles tărăboiul ce răzbătea de la gașca dimprejurul lui Hăhăianu. Oamenii își orientară privirile spre locul unde urma să se desfășoare Tedeum-ul închinat jubileului de astăzi, ocazie cu care se dezvelea și bustul lui Alexandru Lahovari, al cărui nume îl purta liceul. Dudu Tomescu le făcu semn lui Radu Groza și Lucian Berzea să se apropie. I se așezase alături și deputatul. Se putea începe, răspunse el tacit la întrebarea din ochi venită din partea Înaltpreasfințitului. Părintele cădelniță masa pe care fuseseră așezate Cărțile, Crucea, găletușa cu apă sfințită și mănunchiul de busuioc. La ceremonial alternară ambii preoți, care îi țineau totodată isonul episcopului cu ectenii, rugăciuni și cântări. Astfel se rostiră *Rugăciunea de mulțumire, Tatăl nostru, Veniți să ne închinăm...* Un psalm atrase atenția mulțimii mai cu osebire: *Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul și să ne bucurăm și să ne veselim întru ea.* Inspirați de Dumnezeu, toți se adunaseră acolo să se bucure și să se veselească întru această zi. Se simțeau înduhovniciți. Din *Epistola către Romani* a Sf. Apostol Pavel se citiră versetele care propovăduiau supunerea, iar din *Evangelia* lui Marcu, cele care vorbeau despre puterea credinței. Serviciul religios se încheie cu un otpust și Polihroniu. Părintele Gherasim arătă spre statuie, să se dezvelească. Sculptorul Lucian Berzea, autorul, și directorul Băncii, Radu Groza, sponsorul, grăbiră spre monument lăsând să cadă pânza ce îl acoperea. Arhiepiscopul îl stropi cu agheasmă și-l sfinți. Apoi, înălțând Crucea, închină întreaga asistență. Ar fi fost perfect totul dacă hăhăiala persistentă, deși surdinizată, ce străbătea dinspre Fenomenalu ar fi conținut un minut. Va fi adulmecat-o nonagenarul? Să presupunem că nu. Cert e că, după Tedeum, deși rugat, nu mai rămase la celelalte momente ale sărbătorii. La anii lui ar fi fost excesiv. Mapa oferită de director, cu întreg conținutul ei, pe care i-o preluă îndată preotul cel mai apropiat, nu-i era, iarăși, de nici o trebuință. Pentru o înaltă față bisericească, înaintată în zile, care visează la Împărăția Cerurilor, o medalie profană trebuie că e un lucru nostim de bună seamă, iar ce scria în urgisita monografie Părintele trăise și știa prea bine. La începutul secolului trecut, gimnaziul actualului colegiu funcționase în vechiul local al seminarului din curtea Episcopiei. Iar când liceul a dobândit un local al său, a devenit, alături de Episcopie, al doilea simbol al orașului. Deci fusese contemporan cu istoria bătrânului... Se retrase binecuvântând oamenii, așa cum sosise.

Revenind de la poartă, unde se despărțise de Înaltpreasfințitul, Dudu Tomescu ținu un mic consiliu acolo, în curte, cu colaboratorii săi apropiați și se hotărî continuarea solemnității, fără pauză, cu următorul punct din program, cel care îi cădea direct în sarcină coordonatorului. Doi colegi, între care profesoara Stroe, plecară să-i adune pe invitați de pe unde se aflau risipiți și să-i roage să ia loc pe primele bănci de lângă estradă. Erau destui: din localitate, din țară, din străinătate. Unii veniseră special din America, Franța, Germania, alții din București, Cluj, Timișoara, sau mai de aproape, din Sibiu, Tg. Jiu, Craiova. Pe masa de pe podium se aduseră materialele pregătite pentru festivitate. Sus, pe scenă, urcară directorul plin și adjuncții. Dudu Tomescu ținu un scurt discurs, necesar și capital.

Evocă succint, mai întâi, istoricul lăcașului, de când începuse ca un gimnaziu „clasic”, fără local propriu o vreme, până i se construiseră, succesiv, cele trei aripi, de a căpătat forma arhitectonică impresionantă pe care i-o vedem astăzi, cu aspect de cetate medievală. Vorbi apoi despre contribuția liceului, de-a lungul timpului, la lansarea atâtor și atâtor personalități. Dar, precum trecutul, la fel de faimos era și prezentul: numeroși olimpici naționali și internaționali făcând cinste colegiului, după cum și nenumărați studenți, pregătiți pe băncile lui, studiază nu numai la universități din țară, ci din toată lumea. Suntem *number one*, încheie el, flatând orgoliul râmnicenilor.

După lapidarul și apreciatul său *speech*, Dudu Tomescu trecu la înmânarea Diplomelor de Excelență și a mapelor, rezervate participanților de seamă. Socoti așa: dacă el cuvântase zece minute, aceștia, în jur de cincizeci, nu vor avea, fiecare, ce să zică mai mult de un minut, maxim două. În total, ar dura cam o oră și jumătate treaba. S-ar încadra în program. Nu socoti rău. Dintre nominalizații care se perindară să-și primească trofee, unii își consumară timpul prezumat, alții, nici atât. Ce economisiră însă douăzeci, cheltuiră trei. Doamna profesoară Maria Moldoveanu, octogenară, fu prima dintre ei. Pe majoritatea *distinșilor* de aici îi învățase română dumneaei. Revăzând-o, toți îi sărutaseră cu plecăciune mâna în semn de omagiu. Cine să-i reproșeze, așadar, lungimea alocuțiunii și pe cine nu-l emoționau amintirile care o năpădeau?... Dar și bărbați se găsiră doi în vervă. O vervă de altă coloratură. Deputatul Romeo Patrichi, temut orator în Parlament, își arată clasa. În prima parte a discursului său laudă cu asupra de măsură osârdia organizatorilor de a da viață unui eveniment de o covârșitoare valoare, însemnat nu numai pentru localitate, nu numai pentru zonă, ci pentru țara toată... Avea nevoie de lauda asta pentru acuzația din a doua parte:

- Nu sunt multe licee din țară care să se măsoare cu Alexandru Lahovari? Se pot număra pe degete... Deci, cu atât mai condamnabilă ne apare atitudinea autorităților locale care, nu doar că nu au contribuit cu nimic la reușita mărețului eveniment, care era și al lor, dar, în chip sfruntător, nici măcar nu s-au ostenit să facă act de prezență. V-ați fi așteptat la asta, domnilor?... Și nu cumva primarul orașului a fost elev al liceului?

- A fost, a fost.

- Rușine să-i fie!... Iar inspectorul școlar general nu i-a fost și el?

- Și el, și el.

- Rușine și lui!... Plec de aici mândru, pe de o parte, dar și mâhnit, pe de alta.

Coborî de pe scenă marțial. Își umflară gușile partizanii. Alții, îndesându-se înde ei, murmurară din buze: „Prea tare i-a atacat pe Calomfirescu și Dragomir... Prea tare!” „Se răzbună că a pierdut alegerile.” Dudu Tomescu, în sine, nu știa ce să ia în considerare mai abitir: coroana pe care i-o așezase deputatul pe cap, laudându-l, sau cuiele pe care i le bătuse în tălpi, dărâmându-i superiorii?

Bebe Hăhăianu schimbă registrul.

- Iată-mă, iubiților, ajuns și „Excelență”, eu, care am fost oaia neagră a liceului, hă-hă-hă! Nu și-ar fi închipuit minunea asta în vecii vecilor doamnele mele profesoare și domnii profesori, care nu mă scoteau din neisprăvit și handicapat, și nici eu nu mi-aș fi închipuit să iasă ceva din mine pe vremea când produceam incredibile farse... Vreți să vă povestesc una?

- Vrem, vrem.

- Hă-hă-hă!... Aveam un profesor fioros de geografie, Tatomir, cu mustață căzăcească. La orele lui întreprindeam faimoasele „călătorii” pe hartă. Ne scotea la ea, la tablă, ne întorcea cu spatele și ne punea să-i numim toate localitățile dintre orașul cutare și orașul cutare. Și, odată, mă cheamă și pe mine să mă asculte, poruncindu-mi să mă întorc cu spatele la hartă, bineînțeles. „Hăhăiene, să-mi călătorești tu, trecând prin toate localitățile și numindu-le, de la Râmnicu Vâlcea la Iași, via București.” M-a trăsнит. Am stat, am stat..., nu-mi venea ce mă scremeam să-mi vină. Și, într-un sfârșit, prrrr! O..., cum îi zice?... flatulență. Hă-hă-hă! Dar, știți, una formidabilă. „Ce a fost asta?” Toți, încremeniți. „Îmi spune cineva ce a fost asta?” „A răsuflat trenul că a ajuns la Iași, domn profesor.” „Afară! Ieși afară, măgarule! Ești exmatriculat.” Am dârdâit vreo două-trei zile ca dracu. Însă, nu știu cum, am scăpat. Și, ciudat, au scăpat și colegii mei de tortura „călătoriilor” acelor. I-am salvat eu cu o flatulență. Hă-hă-hă!

Îl răsplătită cu ovații furibunde fanii din curte. Cât despre cei care i-au succedat pe scenă, ce să mai spună și cine să-i asculte? Erau de talia Fenomenalului?...

Cu un scheci monumental, Bebe Hăhăianu rupse gura asistenței și la serbarea care urmă în Sala de spectacole a colegiului. Halal!... Inepuizabil, continuă să le toarne anecdote celor din anturaj și la dejunul suedez, de după aceea. Sub cortul vast din fundul curții fuseseră întinse mese de la un capăt la altul, pe care secretarele, laborantele și profesoarele mai robace ale liceului așternuseră felurimi de felurimuri de gustări. Pe farfuriile aflate la îndemână își îndesau invitații, și nu numai ei, tot ce le poftea inima: să mănânce cât cuprinde. O singură inconveniență apăruse, că, odată cu amiaza, soarele pornise să-și verse focul peste lume. Sub cort nu era loc suficient și nici în curtea școlii nu erau copaci sub care să te ascunzi de zăduf. Asta îi silise pe localnici, pentru care fiasta se încheiase de altfel, să plece spre case. Mai rămăseseră doar oaspeții cei mai vajnici să răzbească bunătățile de pe mese. Tot pentru cei cu statut preferențial mai era prevăzută o favoare: seara, o agapă intimă la Restaurantul Alutus. Iar peste noapte, cazarea la hotelul anex.

Fenomenalu nu avea să participe la acea agapă, nu fiindcă nu ar fi făcut parte dintre oaspeții privilegiați, însă deseară era invitat de prietenul său Doru Pop, realizatorul emisiunii TV *Să crăpăm de râs*, la un show în direct, alături de alți comici vestiți și de VIP-uri. Își luă deci la revedere de la gazde și, cu o coadă de fani după el, se îndreptă spre mașină. Avea Rover-ul parcat la doi pași, pe G-ral Praporgescu, sub un castan. Se trânti degajat la volan și mai adăstă un minut, cât să le dea răgaz

fetelor să-l mai soarbă o dată din priviri, iar băieților să-și clătească ochii cu minunăția albastră, și își luă adio:

- Hă-hă-hă!

Fusesse ziua lui. Iar ziua nu se terminase încă, decât aici.

Și la volan se simțea grozav, precum în viață ori la TV, ba chiar mai teribil. Mașina îi era puternică, el puternic. Cum se depărtă de liceu, uită de acesta. Pe cine să țină minte de acolo?... Cum îl chema pe academician, dar pe scriitor, dar pe sculptor?... Niște iluștri anonimi. Nimeni nu-i știe, nimeni nu-i ține minte. În schimb, cine l-ar uita pe Fenomenalu? Hă-hă-hă! Ieși ca fulgerul din oraș, tăie calea ferată, traversă podul peste Olt, trecu de Goranu, ajunse într-o clipită în coasta Dealului Negru. Pune-te cu mine, Negrule, pune-te cu Rover-ul meu! Jubila știind că nu îndrăznește să se pună. Cu atât mai puțin pigmeii ăștia de pe șosea pe lângă care vâjâia. Avea și înlesnire în pante, că urca pe banda suplimentară, nu gâfâia pe prima ca tirurile și mașinile neputincioase. Pe drum drept și chiar în curbe, depășirile îi ieșeau una după alta, pentru că avea un motor ager și forte. Nici nu simți cât de repede se văzu pe culme. La fel nu va simți nici la vale. Îl sâcâiră un pic, în Morărești, niște serpentine ascuțite, în ac de păr, dar scăpă și de ele. Îi plăcea cum i se fereau toți din cale și îi făceau loc când îi prindea din urmă. Un clip din faruri, un claxon și călcau marginea mititeii. Cotmeana, Drăganu, Valea Ursului... Uite pe unul cu o Dacie preistorică. Hă-hă-hă! Îl semnaliză. „La o parte, bă, că sar pe tine!” Îi dădu un impuls și-l aruncă spre tirul din față. Făcu manevra de depășire și, ajungând în dreptul Daciei, văzu că vine un Chevrolet spre el și încetini. „Nu auzi, bă, căcatule, să te ferești, că te fac praf?” Îl îmbrânci pe moșneag și de-a latura. „Te fărâm, te fărâm!” îl amenință cu pumnul. Își luă avânt să treacă și de tir. Ia, din curbă îi răsări alt prost în față. Prostia lui!

III

Ieșirea din București cu mașina (ca de altfel și intrarea) e un calvar. Îți propui să eviți orele de vârf ale traficului, să scapi mai omenește, cum își propusese Mihai Soare, îm!... Șoseaua Militari e veșnic sufocată de mașini și strangulată de stopuri. Poate nu sunt o sută de stopuri, însă îți par ca și când ar fi. Îți încremenește piciorul pe ambreiaj, se merge bară la bară, doi-trei metri și oprești, apoi după douăzeci, treizeci, stopul! Unda electrică înaintează și ea odată cu tine. Iar când se schimbă roșul cu verdele, tot se mai încumetă pietonii pe zebra, ca să-ți incite răbdarea. Cu cât sunt mai mulți, cum se încurajează ei să traverseze, cu atât aștepți mai vârtos. Și chiar unul de s-ar nimeri, îl îngădui, că dacă îi tai calea... Orice polițist urmărește intransigent abaterea ta. Crezi că nu e acolo, ori că nu te vede, dar el ce pândește?... Puncte de penalizare, amendă, te scutură de bani și drum bun. Te preferă cu mai avană satisfacție dacă ești din provincie. Îl contrezi: că nu ai observat, că nu e adevărat..., adică ori ai fost tu chior, ori îl faci mincinos pe el; îți agravezi circumstanțele. Bucureștenii știu socoteala, dar ei sunt de două soiuri: teribiliști, care caută buclucul dinadins, și corecți, care nu cad în plasă. Noi vorbim acum de un bucureștean corect, un șofer îndeobște corect... Mihai Soare își alesese cu premeditare ora douăsprezece să traverseze Bucureștiul, exact în ideea demonstrată mai sus, să nu apuce o oră de trafic maxim, ci una mai milostivă, altminteri ar fi amânat plecarea pentru mai târziu, fiindcă unde voia el să ajungă, la Râmnicu Vâlcea, treaba era programată la ora cinci. În plus, era politicoș din parte-i să sosească mai devreme și pentru că acolo se întâlnea cu prieteni, dornici să se întindă la un taifas, să se împrăpăteze cu noutăți de la centru. Se rugase de bunul său amic, Șerban Petria, să-l însoțească și îl luase de acasă, din Dristor, de la extrema cealaltă a capitalei, iar la Răzoare răspunsese direct în Militari, nu se abătuse pe Timișoara, cum procedează mulți șoferi, ca să iasă în Valea Cascadelor, la capăt. Pe acolo traficul e mai fluent, însă ocolești, așa că... Spera ca și pe traseul drept, deși o nebunie, într-o oră să răzbată la Carrefour, după care, așterne-te la drum întins. Ce pierdea cu târăgănarea prin oraș recupera pe autostradă. Încleștarea se preschimba în relaxare, chiar în plăcere. Lui Mihai Soare îi plăcea să șofeze, îl odihnea. Iar când avea și un prieten cu sine și mergea să-și facă un interes...

Eh, un interes sărman, o lansare de carte. Nu era un eveniment la care să se oprească soarele